Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË FONDIT PËR SIGURIME SHËNDETËSORE PËR VITIN 2020

Prishtinë, qershor 2021

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

1 Opinioni i Auditimit

2 Gjetjet dhe rekomandimet

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Shënim

Ky Raport i auditimit është gjeneruar për herë të parë përmes platformës elektronike për menaxhimin e auditimit (SITA). Po ashtu, këtë vit, përdoret shablloni i ri i Raportit të auditimit, sipas metodologjisë së përditësuar për auditime financiare dhe të pajtueshmërisë. Raporti përfshinë për herë të parë edhe konkluzionin e veçantë për pajtueshmëri.

Jemi plotësisht të vetëdijshëm që aplikimi i të gjitha këtyre risive njëkohësisht, në rrethana të pazakonshme të pandemisë, mund të rezultojë me ndonjë lëshim të paqëllimshëm teknik, për çka ju kërkojmë falje paraprakisht dhe ju falënderojmë për mirëkuptim!

Për: Fatmir Plakiqi, Drejtor i Fondit për Sigurime Shëndetësore

Adresa: Rr. "Bill Clinton", p.n. Kompleksi "Donika II", Prishtinë, Republika e Kosovës

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Fondit për Sigurime Shëndetësore për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2020, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.[1]

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Fondit për Sigurime Shëndetësore (FSSH), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera[2], për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Fondit për Sigurime Shëndetësore, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar gjithashtu pajtueshmërinë e menaxhmentit të Fondit për Sigurime Shëndetësore me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të

buxhetit Fondit për Sigurime Shëndetësore kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

A1 FSSH nuk i kishte kryer obligimet e vitit 2020 për dy fatura nga kategoria e investimeve kapitale në vlerë prej 180,328€.

C1 FSSH nuk ka arysetuar mjetet për trajtimet mjeksore të subvencionuar në vlerë 1,307,858€ në pajtim me udhëzimin adminstativ 03/2017 për trajtim mjekësor jashtë institucioneve shëndetësore publike.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Çështje tjetër

1 Vlera e obligimeve të papaguara për trajtime mjekësore jashtë institucioneve shëndetësore publike (TMJISHP), në fund të vitit 2020 ishte 6,090,705€. Krahasuar me vitin e kaluar kishte në zbritje prej 4,401,178 €(Obligimet në fund të vitit 2019 ishin 10,491,883€).
Niveli i lartë i obligimeve ishte rezultat i mungesës së mjeteve financiare (edhe pse me buxhetin e rishikuar për vitin 2020 kishte një rritje prej 2,000,000€) në kategorinë e subvencioneve dhe transfereve. Drejtuesit e FSSH kane bërë kërkesa të vazhdueshme në Ministri të Financave për rritje të buxhetit në mënyrë që të realizohen obligimet por këto kërkesa nuk janë marr parasysh në nivelin e kërkuar. Sipas nenit 4 të UA 03/2017 për Trajtim Mjekësor Jashtë Institucioneve Shëndetësore Publike "Çdo qytetar dhe banor/shtetas i Republikës së Kosovës ka të drejtë të aplikoj në programin për TMJISHP kur shërbimi i caktuar shëndetësor nuk ofrohet në institucionet publike shëndetësore, në pajtim me dispozitat e këtij Udhëzimi Administrativ". Komisionet mjekësore në QKUK lëshojnë raporte për pacientët që duhet trajtuar jashtë institucioneve publike, kurse Bordi si organ i pavarur për TMJISHP aprovon kërkesat dhe obligon drejtorin e FSSH të nxjerr vendim për Kompensim. Si rrjedhojë e këtij procesi FSSH obligohet të nxjerrë vendime për kompensim edhe në mungesë të fondeve, duke rritur vlerën e obligimeve.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Drejtori i Fondit është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Drejtori i Fondit është përgjegjës edhe për vendosjen e kontrolleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Drejtori i Fondit është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit për Sigurime Shëndetësore.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Fondit për Sigurime Shëndetësore është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Fondit për Sigurime Shëndetësore në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.[3]

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Fondit për Sigurime Shëndetësore me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë

procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.

- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Fondit për Sigurime Shëndetësore.

- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

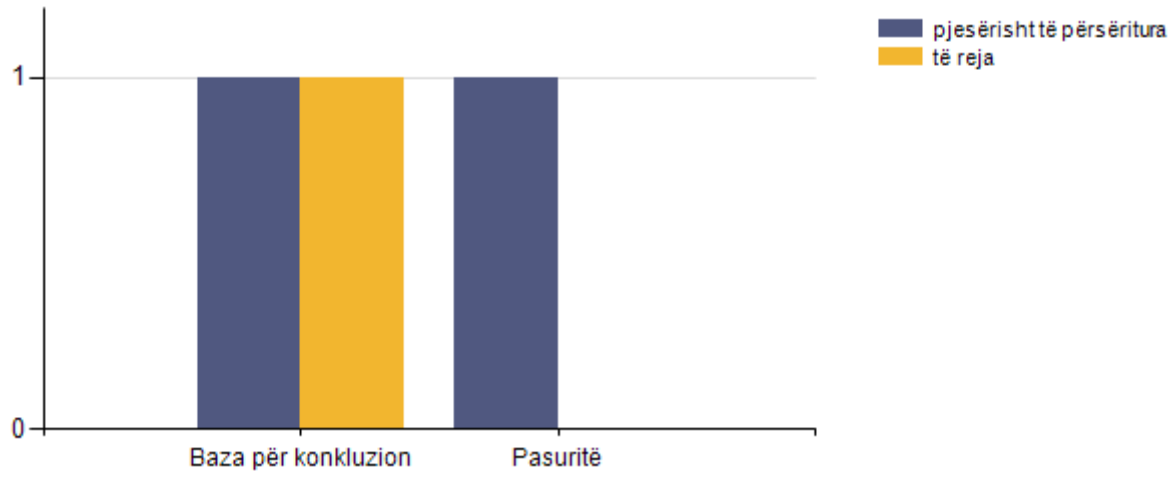
Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, testet tona kanë treguar se nevojiten përmirësime sa i përket obligimeve, menaxhimit të pasurisë dhe arsyetimit të mjeteve për trajtimet mjekësore të subvencionuara të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve (shih Grafikun 1). Ne do të përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Grafiku 1. Lloji i gjetjeve sipas kategorive ekonomike[4]

Ne po ashtu, kemi rishikuar statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe kemi vlerësuar nivelin e zbatimit të tyre. [Për detajet shih kapitullin 4].

2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja A1 - Mospagesa e faturave brenda afatit ligjor

Gjetja

Neni 39 i LMFPP përcakton ZKF-në e organizatës buxhetore përgjegjës për të siguruar që çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagim për mallra dhe shërbimet e furnizuara dhe/ose punët e realizuara për organizatën buxhetore të paguhen brenda 30 ditëve kalendarike pas pranimit të faturës ose kërkesës për pagim nga organizata përkatëse buxhetore.

Nga testimi i katër mostrave për obligime të papaguara ne kemi identifikuar se FSSH nuk i kishte kryer obligimet e vitit 2020 për dy fatura nga kategoria e investimeve kapitale në vlerë prej 180,328€. Faturat ishin pranuar në FSSH me datë 18 gusht dhe 18 shtator 2020.

Arsyet e mos pagesës me kohë të obligimeve ishin mos çertifikimi nga ana e Zyrtarit Çertifikues për shkak të paqartësive të brendshme në vendimet e KRPP për zgjatjen e periudhës së ekzekutimit të kontratës për shkak të pandemisë.

Ndikimi

Vonesa në pagesën e faturave ka ndikuar në mosshpenzimin e buxhetit të vitit 2020 për investime kapitale.

Rekomandimi A1

Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit duhet të sigurojnë që faturat e pranuara të paguhen brenda afatit të përcaktuar ligjor.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja C1 - Mos arsyetim i mjeteve për trajtimet mjekësore të subvencionuara

Gjetja

Sipas Udhëzimit Administrativ (UA) 03/2017 për Trajtim Mjekësor Jashtë Institucioneve Shëndetësore Publike (TMJISHP) neni 5.5 “Drejtori i Fondit lëshon fletë zotimin për mbulim të shpenzimeve për trajtimin mjekësor sipas kritereve të përcaktuara me këtë UA”. Sipas fletë zotimit FSSH zotohet për përmbushje të obligimit financiar ndaj institucionit në momentin e përfundimit të procedurave administrative në bazë të fletë lëshimit dhe të faturës së shpenzimeve nga

institucioni.
Gjithashtu sipas të njëjtit UA neni 6.1.5 “Brenda tre ditësh pas ekzekutimit të pagesës, divizioni për TMJISHP njofton palën për tërheqjen e vendimit ndërsa sipas nenit 6.1.7 “Procedura administrative përfundon me certifikim të pagesës dhe dorëzimin e vendimit për palën. Sipas vendimit pala obligohet pas trajtimit, të sjellë faturat e shpenzimeve të mjekimit nga institucioni gjegjes.

Nga 49 mostra të testuara si raste urgjente në vlerë 2,949,376€ vetëm 19 raste kishin dërguar faturë në FSSH ndërsa pjesa tjetër nuk kanë dërguar asnjë dëshmi të trajtimeve. Vlera financiare për rastet të cilat nuk kanë dërguar dëshmi është 1,019,205€. FSSH nuk ka kërkuar faturat ose fletë lëshimet nga institucionet shëndetësore. (Kjo çështje është trajtuar në Raportin e Auditimit të vitit të kaluar dhe pas publikimit të raportit ky rekomandim është zbatuar duke bashkangjitur faturat ose fletë lëshimet nga institucionet shëndetësore).

Ndërsa nga 21 mostra të testuara në vlerë 318,653€ si raste jo urgjente vetëm një e kishte dërguar faturën në FSSH. Vlera financiare për rastet të cilat nuk kanë dërguar dëshmi është 288,653€. Përkundër kërkesës së vendimit që palët të sjellin dëshmitë përkatëse, në UA nuk është vendosur ndonjë mekanizëm i cili obligon palët të sjellin faturat për shërbimet shëndetësore. Komisioni i barazimeve i themeluar në vitin 2019 është në proces të kryerjes së barazimeve me Institucionet Shëndetësore.

Ndikimi

Mungesa e një strategjie të qëndrueshme dhe të qartë për arsyetimin e plotë të shpenzimeve për TMJIPSH shkakton vështirësi në menaxhimin e shpenzimeve dhe mund të krijoj mundësinë që të ndodhin pagesa të parregullta apo pagesa për shërbimet që nuk janë pranuar.

Rekomandimi C1

Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të krijojnë mekanizma efektiv për të siguruar se palët përfituese për rastet jo urgjente janë duke i respektuar obligimet për arsyeshmërinë e plotë të shpenzimeve të subvencionuara. Nëse kjo është e parealizueshme atëherë të shqyrtohet mundësia e ndryshimit të UA 03/2017.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Gjetjet për çështjet e menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.2.1 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale është 166,044€, pasurive jokapitale është 144,331€, si dhe e stoqeve 114,566€. Kemi testuar pesë mostra për teste substanciale dhe të pajtueshmërisë në vlerë 32,022€.

Çështja C2 - Mos aplikimi i sistemit e-pasuria

Gjetja

Sipas nenit 6.3 të Rregullores – Nr. 02/2013 për menaxhimin e pasurisë jo financiare në organizatat buxhetore, pasuria jo kapitale duhet të regjistrohet në sistemin "e pasuria".

FSSH ende nuk e ka vënë në funksion sistemin e-pasuria përkundër rekomandimit nga viti i kaluar. Fondi mban një regjistër në Excel ku ka regjistruar pasuritë nën 1,000€. Regjistri në Excel i pasurisë nën 1,000€ ishte 144,331€.

E-pasuria nuk është funksionale përkundër përpjekjeve nga zyrtarët e FSSH dhe kërkesës për funksionalizim.

Ndikimi

Mbajtja e regjistrit të pasurisë nën 1,000€, në Excel, përveç që është në kundërshtim me rregulloren rrit rrezikun e fshirjes pasurisë e që mund të ndikoj në keqpërdorimin apo humbjen e pasurisë.

Rekomandimi C2

Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit duhet të sigurojnë se është vënë në funksion sistemi e-pasuria dhe se janë bërë gjitha regjistrimet e nevojshme në sistem.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Ne kemi marrë parasysh burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të ardhurave të mbledhura nga kategoritë ekonomike. Kjo është theksuar në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final[6]	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Burimet e fondeve	**8,606,203**	**9,097,749**	**8,792,577**	**9,408,130**	**0**
Grante Qeveritare – Buxheti	8,606,203	9,097,749	8,792,577	9,376,125	0
Te hyrat nga AKP-ja	0	0	0	32,004	0

Buxheti përfundimtar është më i lartë se buxheti fillestar për 491,546 €. Kjo rritje është rezultat i rritjes së buxhetit nga rishikimi i Ligjit të Buxhetit.

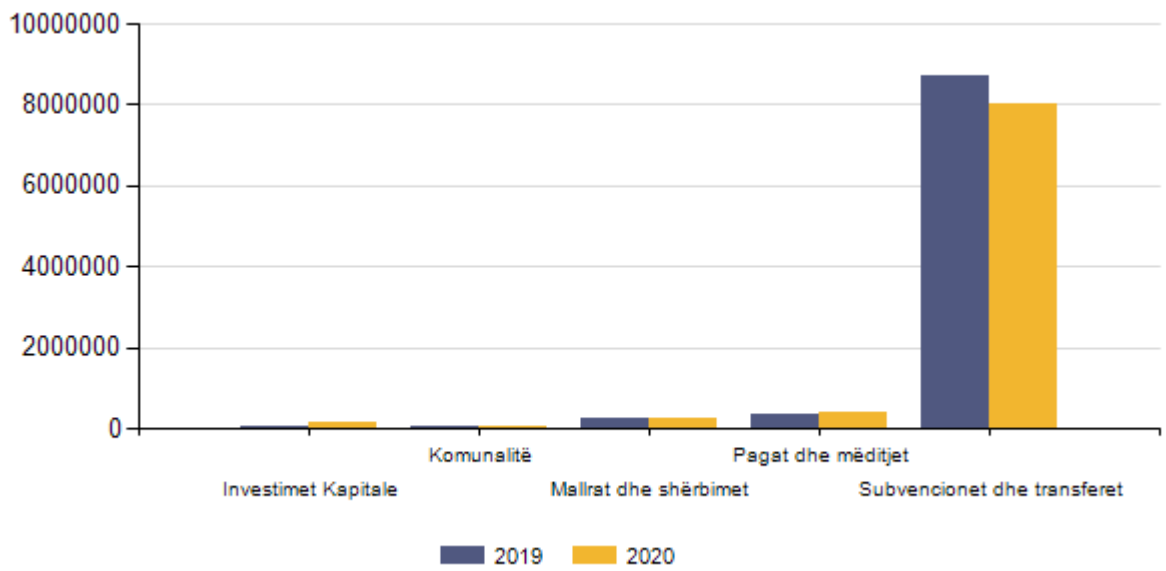
Në vitin 2020 OB ka shpenzuar 97% të buxhetit përfundimtar në 2020 ose 8,792,577€ me një ulje 2% në krahasim me vitin 2019. Shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	**8,606,203**	**9,097,749**	**8,792,577**	**9,408,130**	**0**
Pagat dhe mëditjet	632,913	386,617	386,617	357,960	0
Mallrat dhe shërbimet	1,007,130	287,948	234,593	266,169	0
Komunalitë	66,160	23,184	17,695	22,218	0
Subvencionet dhe transferet	6,000,000	8,000,000	7,999,985	8,699,979	0
Investimet Kapitale	900,000	400,000	153,687	61,804	0

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:
· Buxheti final për paga dhe mëditje krahasuar më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 246,296€. Ndryshimet kanë ndodhur me vendim të Qeverisë Nr 09/50 të datës 21.12.2020 si kursime buxhetore;
· Buxheti final për mallra dhe shërbime krahasuar më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 719,182€. Ndryshimet kanë ndodhur me rishikim të buxhetit në vlerë 700,000€ dhe me vendim të Qeverisë Nr 09/50 të datës 21.12.2020 në vlerë 19,182€ si kursime buxhetore si pasojë e mos shpenzimit të buxhetit për shkak të mos shtrirjes së FSSH-së në zyrat rajonale;
· Buxheti final për shërbime komunale krahasuar më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 42,976€. Ndryshimet kanë ndodhur me rishikim të buxhetit në vlerë 26,510€ dhe me vendim të Qeverisë Nr 09/50 të datës 21.12.2020 në vlerë 16,466€ si kursime buxhetore;
· Buxheti final për subvencione dhe transfere krahasuar me buxhetin fillestar ishte rritur për 2,000,000€. Ndryshimet kanë ndodhur me rishikim të buxhetit për mbulimin e obligimeve;
· Buxheti final për investime kapitale krahasuar më buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 500,000€. Ndryshimet kanë ndodhur me rishikim të buxhetit për shkak të mos fillimit të ndërtimit të objektit të FSSH. Ndërsa niveli i ulët i realizimit të buxhetit final është rezultat i mos pagesës së obligimeve për pajisje të IT.

Grafiku 2. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike gjatë periudhës 2019-2020

Grafiku 3. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2020

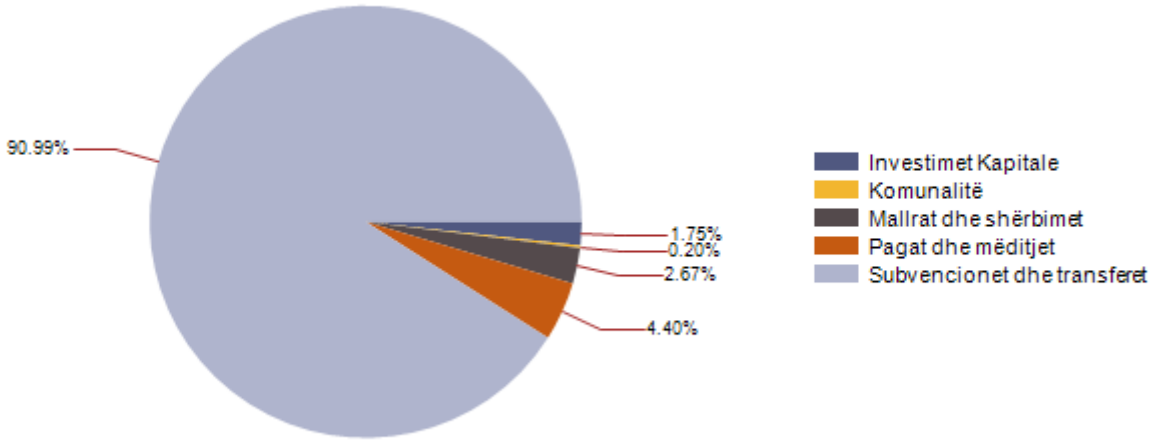

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Pranimet	2019 Pranimet	2018 Pranimet
Totali i të hyrave			**50,907**		
Të hyrat jo tatimore					
Të hyrat tjera			50,907		

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2019 të FSSH ka rezultuar në pesë rekomandime kryesore. FSSH kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. FSSH ka dorëzuar Raportin e Progresit mbi zbatimin e rekomandimeve sipas kërkesave të dalura nga Rregullorja e Punës për zbatimin e auditimit dhe planeve të veprimit.
Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2020, tri rekomandime janë zbatuar dhe dy ishin në proces, siç është paraqitur në Grafikun 4, më poshtë. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 4 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 4. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

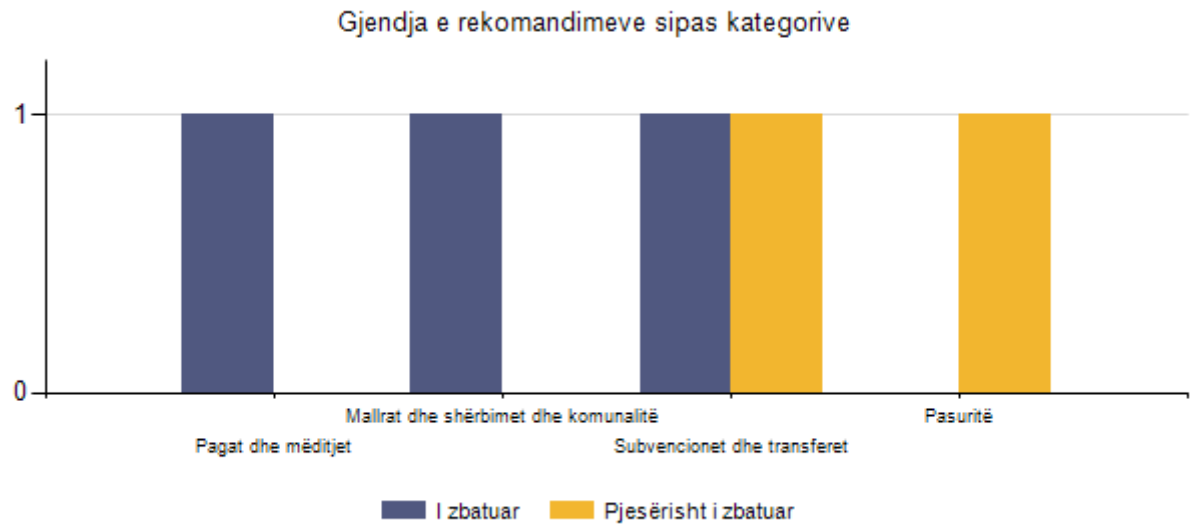

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak dhe vitit 2020

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2019	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Pagat dhe mëditjet	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të sigurojnë që janë marrë masat e nevojshme për të siguruar se kompensimi i pagave për stafin e FSSh bëhet në përputhje me Ligjin e Punës.	Pas publikimit të raportit të auditimit janë ndalur shtesat.	I zbatuar
2.	Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të sigurojnë që komisioni për vlerësimin e tenderëve bënë ekzaminimin e plotë të ofertave, dhe aty ku paraqitet nevoja për sqarime tjera nga OE, t'i informoj duke siguruar informatat e nevojshme	Gjatë testimit të procedurave të prokurimit për vitin 2020 nuk kemi hasur në raste të tilla.	I zbatuar

		brenda kufijve të lejuar.		
3.	Subvencionet dhe transferet	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të krijojnë mekanizma efektiv për të siguruar se palët përfituese janë duke i respektuar obligimet për arsyeshmërinë e plotë të shpenzimeve të subvencionuara nga Fondi.	Për mostrat e testuara si raste urgjente pas publikimit të Raportit të Auditimit për vitin 2019 kanë të bashkangjitura faturat ose fletë lëshimet nga institucionet shëndetësore, ndërsa rastet jo urgjente nuk kishin dërguar faturat. Shih rekomandimin C1.	Pjesërisht i zbatuar
4.	Subvencionet dhe transferet	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit duhet të sigurojnë vazhdimin e procesit të barazimeve – harmonizimeve me një intensitet të shtuar me qëllim që të identifikohen mjetet e lira dhe rritet mundësia për trajtimin e pacientëve në pritje.	Komisioni i barazimit është duke e kryer barazimin me të gjitha institucionet shëndetësore. Për shkak të pandemisë gjatë vitit 2020 nuk është arritur të realizohet plani në tërësi. Zbatimi i këtij rekomandimi duhet të testohet edhe në Auditimin për vitin 2021.	I zbatuar
5.	Pasuritë	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të sigurojnë se të gjitha pasuritë regjistrohen në regjistrat përkatës, në mënyrë që të ketë një menaxhim dhe raportim të pasurisë në përputhje me kërkesat e rregullores për menaxhimin e pasurisë jo financiare	Pasuritë mbi 1,000€ ishin regjistruar në SIMF, ndërsa pasuritë nën 1,000€ nuk ishin regjistruar në e-pasuri. Shih rekomandimin C2.	Pjesërisht i zbatuar

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2020
1.	Baza për konkluzion	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit duhet të sigurojnë që faturat e pranuara të paguhen brenda afatit të përcaktuar ligjor.
2.	Baza për konkluzion	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të krijojnë mekanizma efektiv për të siguruar se palët përfituese për rastet jo urgjente janë duke i respektuar obligimet për arsyeshmërinë e plotë të shpenzimeve të subvencionuara. Nëse kjo është e parealizueshme atëherë të shqyrtohet mundësia e ndryshimit të UA 03/2017.
3.	Pasuritë	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit duhet të sigurojnë se është vënë në funksion sistemi e-pasuria dhe se janë bërë gjitha regjistrimet e nevojshme në sistem.

Besnik Osmani, Auditor i Përgjithshëm

Naser Arllati, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Astrit Bllaca, Udhëheqës i Auditimit

Alban Beka, Udhëheqës i ekipit

Neslihane Mati, Anëtare e ekipit

Valbona Tolaj, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVO
FONDI I SIGURIMIT SHËNDETËSOR FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
HEALTH INSURANCE FUND
Njësia Org. / Org. Jedinica / Org. Unit. FSSH
Nr.Prot. / Broj Prot. / Prot. No. 1290
Nr. i faqeve / Br.stranica / No. pages 1
Data / Datum / Date 18.06.2021
PRISHTINË - PRIŠTINA - PRISTINA

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government
Fondi i Sigurimit Shëndetësor/Fond za Zdravstveno Osiguranje/Health Insurance Fond

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2020 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Fondit për Sigurime Shëndetësore, për vitin 2020 (në tekstin e mëtejmë "Raporti");
- Pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Fatmir Plakiqi

Drejtor i Fondit për Sigurime Shëndetësore,

Data: 18 qershor 2021, Prishtinë

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare[7] duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet.[8] . Ky opinion duhet të veçohet nga opinioni nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë, d.m.th. opinioni mund të modifikohet në lidhje me çështjen(t) e pajtueshmërisë, por mund të mos modifikohet në lidhje me besueshmërinë e pasqyrave financiare (ose anasjelltas).

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim(e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinioni i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinioni i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinioni

Opinioni i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinion i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financave;

b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose

c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinioni i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

[1] Pajtueshmëria me autoritetet – pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik

[2] Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar

[3] Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet

[4] Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.

[5]

[6] Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave

[7] Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit

[8] Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.